

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

hemis regis filius. Viuebat in corde Iohannis vulnus, & recruduit obducta cicatrix, de abducta filij coniuge: Ideo quanta potuit machinabatur ad humiliandam Imperatoris Ludouici domum. Quo tempore dux Saxonie Ericus arcem Linoꝝ de manu militarium, qui tenuere, redemit: quia sermo erat in ore omnium, indē fieri excusiones & latrocinia. Illi accepta pecunia, terram palustrem in Darsing sunt mercati: vbi veterem quæstum insituentes, à dominis Magnopolensibus, & duce Luneburgensi Ottone, propulsi sunt & effugati de terra. Ludouicus autem Imperator, cùm ad mēsam haberet burgauim de Nurēberga, qui illum comiter solebat adire, sensit ex more veneni punctiones: quod ei, vt ferūt, non tum primum accidit: Crebrius enim hac arte tentatus, ad vomitum se prouocans, evasit periculum: Sed tum vomitus prodeesse non poterat, superante vi toxicis: Ad venationem consurgit, vt agitato & incandescente corpore, venenum superaretur. Ibi cùm vrsus sequitur fugientē, equo delapsus, grauiter lāso corpore, peruenit ad extrema: Compunctus tamen corde, breui efflavit spiritum, regio fastigio tumulatus est in Monaco.

CAP V T X X I I .

Henricus interim Holsatia comes, vir ad armata postquam in Dania Martem fatigauit, peruenit in Suediam: ibiq; diu regi militauit, vt etiam arces in eo regno mereretur: Calmeren vocant fortalium, quod à rege tenebat. Phinni rebellionem regi suo offendierunt: Mittitar Henricus à rege ad gentem edemandam: Transierat ille cùm exercitu locum & wasteen, vbi tum claruit domina Birgitta, opinione sanctitatis, etiam viuens iam celebris, spiritu prophetice multis multa prænuncians. Commonetur Henricus adire sanctam fœminam,

fœminam, & belli exitum perscrutari: Non recusavit.
Vbi venit in conspectum, interpellata respondit humili-
ter. Si vis, inquit, terram arbitrio tuo subiçere, inermis
ingredere. Potuit spiritu commonita intelligere, quod
mansuetudine populus facile flecteretur: neque tamen
negavit id armis fieri posse. Henricus conuersus ad in-
cunctantes suos: Hæc, inquit, mulier huius est nationis;
nihil ad eam pertinebit, si pereamus: arma quæ ferimus,
vertamus in hostes. Ita contempto eius consilio profici-
tur: armis gentem subegit, & in pace reuertitur. Audit
iamdudum grauissimum esse bellum inter reges Anglie
atque Francie: quod mortuo sine prole mascula, rege
Francie, proximus sanguine agnatus, coronam occupa-
ret: quam rex Anglie, coniugem tenens filiam defunctoris
regis, sibi putauit deferendam. Henricus comes, pro
bore & inuita virtute Ferreus cæptus dici, eò conter-
dit, regiq; Anglie Eduardo militauit. Grauissimum cum
imminebat præliū, cui ambo reges aderāt. Regem autem
Francie sequebantur, Iohannes Bohemia, sicut ī cæcū,
Petrus Navarræ, & Bisantius Maioricarū reges. Cruen-
tus diu Mars volitabat. Cæsus Iohannes rex Bohemia, qui
vbi fortunam sua partis audierat inclinare, ductorem
suum interpellat, ut se eò dirigeret, quo cōfertissimi ho-
stes pugnarent: ibi fortissime pugnans cecidit. Adol-
phus dux Lotharingie, Ludouicus comes Flandria, mā
interierunt: Rex ipse Francie captus, per manum, ri-
ferunt, Henrici comitis Holsatia, qui copias ductabat, ad
Eduardum protrahitur. Sed Franci regem suū captum
negant: alioquin bello finis esset, quod multa deinde tem-
pora durauit: Fugisse fatentur. Alij regem Bohemia
Iohannem duabus catenis aureis, quas collo gerebat, ab
Henrico captum, extractumq; acie ferunt: Sed inuidi-
se est.

se Anglos gloriae fortis viri, in manibus Henrici regem ferunt extinxisse. Hoc tamen certum est, Henricū Hol-satum eam in prælio nauâsse cum suis militibus operam, ut regi Anglia in reliquum percharus esset, acceptis ab eo literis, ut Henricus cum omni posteritate annuas ac-ciperet à rege quadringētos aureos maiores, (Nabulos vocant) si modò per singulos annos ille, suique, regis sua presentarent obsequia. Hoc enim tempore compertū est, nostra etate, Henrici Ferrei successores prætendisse li-teras, & intercedente transactione, indè diu controuer-siam continuatam expirâsse. Multa sunt apud Anglos de virtute, fide, constantia huius viri, rebus gestis, præ-clara testimonia: quorum quædam commemoratione di-gna subiectemus.

CAPUT XXIIII.

Henricus, cognomento Ferreus, comes Holsatiae, quandiu regi Angliae militaret, regi pro virtute semper fuit commendatissimus. Vrebatur id Anglicorum aliqui inuidæ gentis oculos, quid alienigena charior esset regi indigenis. Insidijs perinde sèpè expeditus, ut subuerteretur, sed euasit per industriam: nam circum-fectio singularis, & militare robur, & Deus innocentiae & fidei amator, illum eripuere malis. Iniuriam facien-tes Anglii, primi venerunt ad querimoniam apud re-gem: sed ille suæ gentis morem non ignorans, occlusas aures habuit accusationibus Henrici. Aberat Eduardus aliquandiu, & in arce manebat Henricus, vbi erat & regina: Delatores reginæ suggerebant: Hunc, inquit, Saxonem Teutonicum rex multis prætulit nobilibus Anglicis, quem quis credit esse nobilem, tam longè ser-viem? Suggesterunt mulieri, vt de leone periculū faciat, quem rex tenebat inclusum. Ferunt bestiâ internoscere nobis-